
[2013-40-RE](#)

CAUSA 2013-40-RE

(Carvalho Da Costa c/ Principat d'Andorra)

Aute del Tribunal Constitucional del 3-2-2014 relatiu al recurs d'empara 2013-40-RE

Número de registre 510-2013. Recurs d'empara

Aute del 3 de febrer del 2014

BOPA núm. 14, del 19 de febrer del 2014

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 16 d'octubre del 2013, per la representació processal de la Sra. Lurdes Carvalho Da Costa, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 30 d'abril del 2013, dictada pel Tribunal de Corts i contra els autes del 22 de juliol del 2013 i del 19 de setembre del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució i altres principis reconeguts a la Carta Magna i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la nul·litat de les resolucions objecte de recurs i que la recurrent "te dret a ser novament emplaçada per a complimentar el recurs d'apel·lació" i que acordi la retroacció de les actuacions al moment processal oportú. Així mateix, demana la suspensió de la sentència del Tribunal de Corts fins que es resolgui aquesta causa, ateses les greus repercussions per a la recurrent;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 20 de novembre del 2013;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pierre Subra de Bieusses;

Antecedents

Primer

El 30 d'abril del 2013, el Tribunal de Corts va dictar una sentència mitjançant la qual condemnava la Sra. Lurdes Carvalho Da Costa com a autora de dos delictes majors de danys mitjançant incendi amb risc per a la vida o salut de les persones en grau de temptativa, no concurrent circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal a la pena de 18 mesos de presó condicional amb un termini de suspensió de la condemna de 4 anys. El Tribunal va considerar que no hi havia lloc a exigir responsabilitat civil.

Segon

Aquesta sentència va ser notificada a la condemnada el 2 de maig del 2013, i, el 28 de maig següent, la representació processal de la Sra. Lurdes Carvalho Da Costa va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta sentència.

El 22 de juliol del 2013, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute que declarava la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'apel·lació per tal com va ser presentat fora del termini de 15 dies que concedeix l'article 195 del Codi de procediment penal per formular aquest recurs.

Tercer

La representació processal de la Sra. Lurdes Carvalho Da Costa va presentar, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions en què manifesta que s'ha vulnerat el seu dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució en relació amb els drets a la defensa i a l'assistència tècnica d'un lletrat, ja que el termini per presentar el recurs d'apel·lació havia de computar-se a partir de la data de la notificació a l'advocat i no a l'apel·lant.

Quart

El 19 de setembre del 2013, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute que desestimava l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat, ja que "el termini de recurs d'apel·lació s'inicia amb la notificació de la decisió a la part, observant que l'advocat no és part a la instància ni titular del dret fonamental al recurs."

Cinquè

El 16 d'octubre del 2013, la representació processal de la Sra. Lurdes Carvalho Da Costa, va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 30 d'abril del 2013, dictada pel Tribunal de Corts i contra els autes del 22 de juliol del 2013 i del 19 de setembre del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució i altres principis reconeguts a la Carta Magna.

En primer lloc, aquesta part manifesta que ha complert els requisits processals exigibles per presentar el recurs d'empara, tant pel que fa a la legitimació, com al termini i com a l'esgotament de tots els recursos existents en la via judicial ordinària.

En segon lloc, exposa que la sentència del Tribunal de Corts va ser notificada a la defensa de la recurrent el 13 de maig del 2013, data a la qual ha de començar a córrer el termini per poder presentar apel·lació. Per tant, l'escrit presentat el 28 de maig següent es trobava dins el termini atorgat.

Ara bé, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va considerar que el termini havia de computar-se a partir de la notificació de la sentència a la recurrent, el 2 de maig del 2013, i, per

---

aquest motiu, considerava que l'escrit de recurs d'apel·lació estava fora de termini.

Aquest criteri no és conforme al dret a la jurisdicció. Si bé és cert que el Codi de procediment penal no especifica a qui s'han de notificar les resolucions, ni a partir de quina notificació cal començar a comptar el termini d'apel·lació, convé sempre donar una interpretació favorable a l'interessat, "ja que sinó, no seria lògic que determinades resolucions, tal com ocorre amb les sentències, fossin notificades a ambdues persones alhora, tal com s'està fent des de fa ja molt de temps."

Així mateix, aquell que segueix la majoria de les notificacions en el procés penal és l'advocat, no el seu representat. I és aquest professional que ha de poder comptar el termini que té a partir de la notificació que se li fa. És curiós que això es faci així per les providències i autes i no es faci el mateix pel que fa a les sentències.

Afegeix, que l'auto del 22 de juliol del 2013 de la Sala Penal no està degudament signat per l'autoritat competent i no a compleix, per tant, les disposicions de l'article 179 del Codi de procediment penal que se li han de fer extensives.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la nul·litat de les resolucions objecte de recurs i que la recurrent "te dret a ser novament emplaçada per a complimentar el recurs d'apel·lació" i que acordi la retroacció de les actuacions al moment processal oportú. Així mateix, demana la suspensió de la sentència del Tribunal de Corts fins que es resolgui aquesta causa, ateses les greus repercussions per a la recurrent.

Sisè

El 20 de novembre del 2013, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què demana la inadmissió a tràmit d'aquest recurs per manca de contingut constitucional, d'acord amb les disposicions de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Segons el parer del Ministeri Fiscal allò que la recurrent al·lega respon a consideracions d'interpretació de la legalitat ordinària. I recorda que el Tribunal Constitucional no pot entrar a valorar aquestes interpretacions efectuades pels tribunals ordinaris en l'exercici de les seves competències exclusives per tal com no són arbitràries i es troben plenament fonamentades en Dret.

Així mateix, considera que cal tenir en compte que la persona legitimada activament per a l'exercici del dret al recurs era la condemnada, actual recurrent. Destaca que en el moment de tancar-se el judici oral, el Tribunal de Corts va comunicar a les parts que el 30 d'abril del 2013 a les 10.00 h es notificaria la sentència. Aquesta comunicació tenia efectes de citació, tant per la recurrent, com per la seva representació lletrada.

Aquell dia no va comparèixer ni l'una, ni l'altra. La sentència va ser notificada personalment a la recurrent, el 2 de maig del 2013, i la seva lletrada no es va personar fins el 13 de maig següent: en conseqüència s'havia de considerar escolat el termini el 17 de maig del 2013, 15 dies després de la notificació personal a la recurrent. Per tant, el recurs d'apel·lació, presentat el 28 de maig del 2013, ho va ser de manera extemporània.

Fonament jurídic únic

Dels antecedents es desprèn que les resolucions objecte de recurs van inadmetre a tràmit, tant el recurs d'apel·lació, com l'incident de nul·litat d'actuacions pel fet que "la resolució avui recorreguda fou notificada a la Sra. Maria de Lourdes CARVALHO DA COSTA en data 2 de maig del 2013, i que el recurs fou presentat en data 28 de maig següent, havent transcorregut per tant el termini de 15 dies, que concedeix l'article 195 del codi de Procediment Penal, per a formular l'apel·lació."

La recurrent considera que aquestes dues decisions han vulnerat el seu dret a la jurisdicció "en la majoria de les seves vessants, especialment envers del principi de la tutela judicial efectiva i del principi de l'assistència lletrada."

Efectivament, considera que la Sala Penal ha declarat de manera errònia que el termini de 15 dies, establert en el Codi de procediment penal, havia de començar a córrer a partir de la data de la notificació efectuada a l'apel·lant, és a dir, a partir del 2 de maig del 2013, i, que, per tant, estava exhaurit el 28 de maig següent.

Segons el seu parer, "al no preveure tampoc l'article 195 del mateix Codi i altres concordants quin és el termini que cal tenir en compte en el moment de recórrer, si el del interessat o be el del seu advocat (...), d'acord amb el dret a la jurisdicció, (...) aquest termini hauria de ser el que disposa l'advocat a comptar de la seva notificació i no a comptar de la notificació del seu representat i defensat."

Si s'accepta aquest punt de vista, el recurs d'apel·lació s'hauria presentat efectivament dins el

---

termini atorgat.

Per recolzar la seva postura, la representació processal de la recurrent al·lega:

- d'una banda, que el silenci del Codi de procediment penal en relació amb el punt de partida del termini de 15 dies implica que "cal interpretar sempre en favor de l'interessat, en aquest cas, del condemnat (principi també reconegut en el Codi Penal)";

- d'altra banda, que aquell que "segueix la majoria de notificacions, dins el procés penal, és l'advocat i no el representat i defensat, per tant, crec que ha de ser aquest professional qui ha de poder comptar el termini des que li sigui notificada a ell una sentència, amb independència de la data en que li hagi estat notificada al seu defensat i representat."

En contra d'aquestes interpretacions, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va considerar que el termini en qüestió havia de computar-se a partir de la notificació personal a la Sra. Lurdes Carvalho Da Costa.

Pren aquesta decisió per tal com en el seu aute del 19 de setembre del 2013, declara que "el termini de recurs d'apel·lació s'inicia amb la notificació de la decisió a la part, observant que l'advocat no és part a la instància ni titular del dret fonamental al recurs."

Aquesta interpretació de la Llei aplicable no és del grat de la recurrent, però no es pot qualificar objectivament d'arbitrària en el sentit de lògicament irraonable.

En aquestes condicions, d'acord amb una jurisprudència a bastament establerta i regularment confirmada, no correspon al Tribunal Constitucional pronunciar-se en relació amb aquesta interpretació. Efectivament, de la jurisprudència esmentada es desprèn que "la selecció, la interpretació i l'aplicació de les regles processals són una qüestió que correspon en exclusiva als jutges i als tribunals de la jurisdicció ordinària i només adquireix relleu constitucional quan la resolució no dóna resposta a les qüestions plantejades, quan la resposta incorre en error material patent, quan és immotivada o quan resulta arbitrària, en el sentit de lògicament irraonable" (sentència del 25 de maig del 2007, recaiguda en la causa 2006-24-RE).

Com que aquest no és el cas aquí, el recurs d'empara presentat no pot prosperar.

Per tot allò que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2013-40-RE interposat per la representació processal de la Sra. Lurdes Carvalho Da Costa contra la sentència del 30 d'abril del 2013, dictada pel Tribunal de Corts i contra els autes del 22 de juliol del 2013 i del 19 de setembre del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president del Tribunal de Corts, a la presidenta del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 3 de febrer del 2014.

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona Laurence Burgorgue-Larsen

President

Vicepresidenta

Carles Viver Pi-Sunyer Pierre Subra de Bieusses

Magistrat

Magistrat